

Blik naar buiten

MAATSCHAPPELIJKE REFLECTIE 2024

juni 2025

Beste beleidsmaker, politicus, in de regio Amsterdam,

Amsterdam, en de omliggende gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn, zijn prachtige en geliefde plekken om te wonen en te werken. Samen leven is echter niet altijd eenvoudig. Als rechtbank zien we dat elke dag aan de problemen die mensen aan ons voorleggen. Door ze een eerlijk proces te bieden, knopen door te hakken waar dat nodig is en aandacht te hebben voor achterliggende problemen, maken we samen leven mogelijk.

Vanuit onze onafhankelijke positie kunnen wij individuele situaties van burgers en bedrijven uit de regio Amsterdam soms verzachten door goed feitenonderzoek te doen en recht te spreken in de specifieke situatie. Daarnaast zoeken we naar nieuwe werkwijzen voor maatschappelijk effectieve rechtspraak. Dit doen we bijvoorbeeld door speciale zittingen te houden met lagere griffiekosten voor mensen die hun zorgverzekeringspremie niet betalen. En door schoolverzuim-gesprekken te voeren om kinderen snel weer naar school te laten gaan.

Maar een aantal knelpunten en schrijnende situaties vragen van u als beleidsmaker aandacht en actie. Zo besteden we dit jaar in de maatschappelijke reflectie aandacht aan onder meer personen met verward gedrag, de noodopvang voor gezinnen en consumentenbescherming. Daarmee willen we bijdragen aan preventie en structurele oplossingen voor mensen en bedrijven in en rond het – prachtige – Amsterdam.

Vanuit die drive spreken we met de Kinderombudsman Metropool Amsterdam en twee wethouders van de gemeente Amsterdam over de zorgen om de huisvesting van met name kwetsbare moeders met kinderen. Samen willen we bekijken hoe we deze zorgen ook landelijk onder de aandacht kunnen brengen. Daarnaast gaan we in debat met strafrechtadvocaten, officieren van justitie, strafrechtwetenschappers en strafrechters over het onderwerp de rechtsstaat onder druk.

Wilt u ook met ons in gesprek over een onderwerp uit deze maatschappelijke reflectie? We ontvangen uw uitnodiging graag via bestuurssecretariaat.rb-ams@rechtspraak.nl.

Met vriendelijke groet,

*Bart van Meegen
President rechtbank Amsterdam*

1

DE RECHTSSTAAT

We maken ons zorgen om de democratische rechtsstaat. Belangrijke voorwaarden voor een goede werking daarvan – scheiding der machten, onafhankelijke rechtspraak, vrije media en respect voor fundamentele rechten van burgers – staan onder druk.

In november 2024 vonden in Amsterdam ongeregelde plaatsen rond de wedstrijd Ajax-Maccabi Tel Aviv. Daarmee kantelde het beeld van Amsterdam als tolerante en gastvrije stad. De polarisatie en spanningen in de wereld kwamen hier tot uiting. De ongeregelde plaatsen leidden tot angst en onzekerheid. Op sociale media, in talkshows op tv, in politiek Den Haag en internationaal werd dit versterkt.

Free Press Unlimited publiceerde een artikel over de feitelijke gang van zaken tijdens de ongeregelde plaatsen en de rol van de politiek en de media.¹ Daarin worden de risico's benoemd van framing door politici nog voordat een feitenrelaas is gepubliceerd. Dat versterkt de maatschappelijke polarisatie en het laat de complexiteit van de gebeurtenissen achterwege.

Druk van politiek op de rechtspraak

De rechtbank heeft de eerste groep verdachten van de ongeregelde plaatsen voor het einde van het jaar berecht. Op 24 december 2024 zijn straffen opgelegd aan vijf verdachten, afkomstig uit verschillende steden en dorpen in Nederland. De straffen lopen uiteen van taakstraffen tot zes maanden cel. Media vanuit de hele wereld hebben de zitting bijgewoond en daarvan verslag gedaan. Daarmee is zichtbaar

¹

Freepressunlimited.org: De rol van de media tijdens de rellen: feiten versus frames

gemaakt dat op korte termijn recht kan worden gesproken en dat verkeerd gedrag wordt bestraft.

Juist in tijden van sociale spanningen, hebben mensen een grote behoefte aan veiligheid, recht en rechtvaardigheid op basis van goed feitenonderzoek. De onafhankelijke en onpartijdige rechter speelt hierin een belangrijke rol door in individuele zaken feiten vast te stellen, naar mensen te luisteren en recht te spreken.

Rechters zijn over het algemeen zeer terughoudend met uitlatingen over de andere instituties van de democratische rechtstaat, tenzij zij partij zijn in een procedure. In het vonnis van 24 december 2024 was de meervoudige kamer van de rechtbank Amsterdam echter genoodzaakt om zich uit te laten over de druk die de politiek uitoefende op de rechtspraak ([ECLI:NL:RBAMS:2024:8154](#)). Een advocaat betoogde namelijk dat een politicus een ongeoorloofde inbreuk op het vermoeden van onschuld had gemaakt en op het recht op een eerlijke behandeling door zich uit te laten over deze zaak. Vormverzuim, meende de advocaat, dat tot strafmatiging zou moeten leiden.

De rechtbank is tot de conclusie gekomen dat er géén sprake was van een vormverzuim: “De rechtbank beoordeelt iedere strafzaak zonder vooringenomenheid op zijn eigen merites, zo ook de zaak van verdachte. De rechtbank is onafhankelijk en onpartijdig en laat zich niet beïnvloeden door uitlatingen in de politiek. Het zou politici en met name Kamerleden, die onderdeel zijn van een andere staatsmacht dan de rechtbank en het Openbaar Ministerie, passen om zich niet uit te laten over de door hen gewenste wijze van rechterlijke afdoening van individuele strafzaken terwijl de rechtbank nog geen uitspraak heeft gedaan.”

Bijdragen aan de rechtsstaat

Een belangrijke voorwaarde voor een goed werkende democratische rechtsstaat is dat de wetgevende macht (het parlement/de gemeenteraad en de regering/het college van B&W), de uitvoerende macht (de regering/het college van B&W) en de rechterlijke macht (de rechters) gescheiden van elkaar werken en elkaar controleren. Het is daarbij aan de rechter om in individuele zaken recht te spreken. De rechtbank heeft in haar vonnis een oproep gedaan aan politici om zich niet uit te laten over de gewenste uitkomst van individuele strafzaken, zolang die onder de rechter zijn.

Daarnaast is een belangrijke voorwaarde voor een goed werkende rechtsstaat dat alle burgers gelijke rechten en plichten hebben en dat fundamentele rechten worden gerespecteerd. Het is aan de overheid om iedereen gelijk te behandelen en groepen nader tot elkaar te brengen, zoals in Amsterdam mede naar aanleiding van de ongeregelde heden in november 2024 is gebeurd. Ten slotte is een belangrijke voorwaarde dat vrije media ervoor zorgen dat burgers zich kunnen informeren. Vrije media informeren burgers op een zo onafhankelijk mogelijke manier, zonder invloed van bijvoorbeeld politiek of belangenorganisaties.²

De rechtbank roept op om in het publieke debat het vertrouwen in de rechtsstaat te versterken door polarisatie tegen te gaan en ruimte te bieden aan zorgvuldige en onafhankelijke rechtspraak in individuele zaken.

²

Bron: Rijksoverheid.nl

2 VERWARD GEDRAG

Rechters zien op de zitting steeds vaker verdachten die kampen met complexe multi-psychiatrische problematiek. Soms zien ze dezelfde personen meerdere keren per maand terug. Om allerlei redenen krijgen deze verdachten vaak onvoldoende, of niet passende, hulp. Dat levert schrijnende situaties op voor de verdachten zelf. Daarnaast veroorzaakt het veel overlast en kost het veel geld voor de maatschappij.

Soms komt één verdachte wel 10 keer in 3 maanden tijd voor op een supersnel-rechtszitting. De feiten waarvan deze mensen verdacht worden zijn meestal gering. Denk aan het overtreden van een gebiedsverbod, winkeldiefstal, belediging van een ambtenaar in functie en vernieling -zoals het ingooien van de ruiten van een hulpverleningsinstantie waar zij niet terechtkunnen.

Escalatie

Maar we zien ook dat de feiten die personen met verward gedrag plegen in de loop van de tijd ernstiger worden. Er zijn voorbeelden bekend van steekpartijen tegen een familielid of een partner. Dit gaat vaak om een situatie van huiselijk geweld, waarin het betreffende slachtoffer lang geen aangifte heeft gedaan voor eerdere, geringere feiten. Bijvoorbeeld om het geweld met de mantel der liefde te bedekken of omdat er geen andere plek is waar de verdachte terecht kan. Daarnaast zijn er voorbeelden van geweld tegen willekeurige voorbijgangers of een winkelbezoeker. Hierdoor groeien de gevoelens van onveiligheid in de maatschappij.

Tussen wal en schip

Deels zijn de verdachten vreemdelingen, zonder rechtmatige verblijfsstatus in Nederland. Ze leiden een zwervend bestaan, wat vaak leidt tot middelengebruik en psychische problematiek. Omdat ze niet in Nederland mogen blijven, hebben zij geen recht op financiering van hulp en sociale voorzieningen.

Die hulp kan soms wel gefinancierd worden binnen het forensisch kader, alleen kan die hulp vaak niet worden geregeld, zo krijgen we te horen van de reclassering. De verdachte spreekt geen Nederlands, staat niet open voor hulp en begeleiding of er is geen plek voor te vinden. Vanwege het personeelstekort richt de reclassering zich bovendien vooral op de verdachten die zij bestendige stabiliteit op langere termijn kunnen bieden. Dat kan dus niet wanneer een rechtmatige verblijfsstatus ontbreekt.

Ook sommige andere verdachten vallen tussen wal en schip. Zoals de personen op de politierechterzitting die te licht worden bevonden voor de crisisdienst of afgekeurd worden door de SPA (Spoedeisende Psychiatrie Amsterdam), maar die bijvoorbeeld niet met regulier vervoer naar een GGZ-instelling kunnen worden gebracht.

Lange wachtlijsten

Daarnaast zijn de lange wachtlijsten voor vrijwel iedere vorm van opvang, hulp, begeleiding en (psychiatrische) zorg problematisch. Dat leidt ertoe dat bijzondere voorwaarden, bijvoorbeeld bij een schorsing of een voorwaardelijke straf, pas na lange tijd kunnen worden uitgevoerd. In de tussentijd verergert de problematiek van de verdachte en ziet de strafrechter die persoon weer op de zitting.

Ook zien we schrijnende situaties ontstaan door de lange wachttijden voor onderzoeken naar de psychische gesteldheid van verdachten of observatie in het Pieter Baan Centrum. Dit knelt met name voor de minder zware feiten, zoals een bedreiging met een mes. Het komt regelmatig voor dat een verdachte daardoor meer dan een jaar in voorlopige hechtenis zit. Dit gaat de eventueel op te leggen straf ver te boven vergeleken met de straffen in vergelijkbare zaken en de oriëntatiepunten van de rechtspraak.

Het schuurt

Daar komt bij dat de betrokken instanties geen of onvoldoende overleg of samenwerking hebben met elkaar. Zo valt in de genoemde onderzoeken bijvoorbeeld op dat alleen het op dat moment voorliggende feit is meegenomen. Dus niet de eerdere feiten of de feiten nadien. Dat schuurt als we in de rapportages en in de reclasseringsadviezen lezen dat er bij een volgend strafbaar feit gekeken kan worden naar een (zwaardere) maatregel. Dat impliceert dat er eerst nog ernstigere incidenten moeten gebeuren, voordat verdachten (desnoods gedwongen) de hulp kunnen krijgen die zij nodig hebben.

Vastzetten alleen lost niets op

Deze problemen zijn niet zozeer specifiek voor Amsterdam. Het is een gemeenteeverstijgend probleem van de huidige tijd, te wijten aan tekorten op alle fronten. Wel lijkt Amsterdam een grote aantrekkingskracht te hebben op kwetsbare personen vanwege de prikkels en verleidingen waar zij juist moeite mee hebben. Vastzetten lost het probleem niet op, het houdt de verdachte hoogstens even van de straat. Maar het kan ook, net als op straat zwerven zonder de nodige hulp, de problematiek verergeren. Onze oproep is om mensen niet aan hun lot over te laten, toekijkend hoe iemand zijn menswaardigheid verliest.

We roepen de gemeente op om het voortouw te nemen om meer en geschikte psychische en maatschappelijke hulpverlening en zorg te creëren. Zodat mensen daar binnen afzienbare tijd terecht kunnen en waarbij de betrokken instanties informatie delen en samenwerken. Zo kunnen we voorkomen dat mensen met verward gedrag vervallen in strafbaar gedrag.

3

NOODOPVANG VOOR GEZINNEN

Het aantal zaken van alleenstaande vrouwen met minderjarige kinderen die dakloos zijn of dat dreigen te worden stijgt. Dit leidt tot schrijnende situaties, waarbij moeders met baby's en jonge kinderen zelfs in een auto of een houten schuurtje moeten slapen. Het is niet aan de rechtbank om huisvestingsproblemen op te lossen via een ruimere interpretatie van de wet. Maar we kunnen niet voorbijgaan aan de belangen van kinderen wanneer zij zonder stabiele woonplek opgroeien.

Net als in de vorige maatschappelijke reflectie hebben we zorgen om de gevolgen van de woningnood voor gezinnen. Door de woningcrisis zit de noodopvang voor gezinnen in de gemeente Amsterdam vol en er is weinig doorstroom. Een urgentieverklaring of maatschappelijke opvang op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) biedt weinig soelaas. De eisen voor een urgentieverklaring zijn zeer streng en voor toelating tot de maatschappelijke opvang is enkel een huisvestingsprobleem onvoldoende. Bovendien geldt er een regiobindingseis. Dat betekent dat een gezin minstens vier jaar in de gemeente Amsterdam ingeschreven moet staan om toegelaten te kunnen worden tot de noodopvang. De gemeente houdt strikt vast aan die eis, omdat ze vrezen voor een aanzuigende werking en maatwerk toepassen kan tot precedënten leiden. De gemeente Amsterdam is immers één van de weinige gemeentes die buitenwettelijk, dus onverplicht en zelf gefinancierd, deze noodopvang aan gezinnen biedt.

Welzijn van kinderen

We zien daarom regelmatig zeer schrijnende gevallen in voorlopige voorzieningenprocedures (spoedprocedures). Dat moeders met baby's en zeer jonge kinderen zelfs in een auto hebben moeten slapen of in een houten schuurtje, vindt de rechtbank een zeer zorgelijke ontwikkeling. In navolging van de Centrale Raad van Beroep, de hoogste bestuursrechter, wijst de rechtbank erop dat het primair op

de weg van de landelijke overheid ligt om, in samenwerking met lagere overheden en andere instanties, een oplossing te zoeken voor dit maatschappelijke probleem (o.a. [ECLI:NL:CRVB:2024:1361](#)). Het is vooralsnog niet aan de rechter om het reguliere proces van toewijzing van schaarse woonruimte te doorkruisen via een ruimere interpretatie van de Wmo, een wet die bovendien niet bedoeld is om huisvestingsproblemen op te lossen.

Maar de huisvestingsproblematiek kan ook andere problemen veroorzaken, zoals schulden of psychische klachten. Ook het welzijn van de kinderen speelt hierin mee. Sommige kinderen zijn op jonge leeftijd al talloze malen verhuisd, wonen bij andere mensen in of wonen al jarenlang in de noodopvang zonder privacy of plek om te spelen. Het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind geeft kinderen het recht om hun mening te geven als er belangrijke beslissingen worden genomen die ook over hen gaan. Daarom heeft de rechtbank meerdere malen in zulke zaken met de betrokken kinderen gesproken, zodat ook zij een stem krijgen in deze procedures.

Gemeente adviseren

Het afgelopen jaar heeft de rechtbank een aantal uitspraken gedaan waarin nader is ingevuld hoe de gemeente rekenschap moet geven aan de belangen van de

kinderen als er sprake is van dreigende dakloosheid ([ECLI:NL:RBAMS:2024:3169](#) en [ECLI:NL:RBAMS:2024:3170](#)). De rechtbank heeft de gemeente geadviseerd om in die situaties een deskundige zoals de Raad voor de Kinderbescherming in te schakelen. Sociale advocaten hebben erop gewezen dat dit zou kunnen leiden tot een toename van ondertoezichtstellingen en eventueel uithuisplaatsingen van kinderen om economische redenen, namelijk omdat er geen huis wordt gevonden. Dit is in strijd met de rechtspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens. Een stijging van dergelijke kinderschermingsmaatregelen wordt op dit moment nog niet gezien. Maar het is een punt dat onder de aandacht blijft en waarover de rechtbank graag in overleg blijft met de gemeente en sociale advocatuur.

We roepen de centrale en decentrale overheden op om in de aanpak van de woningcrisis gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen voor de belangen van kinderen die nu zonder stabiele woonplek opgroeien. Hun welzijn vraagt om dit thema blijvend op de agenda te zetten.

4 CONSUMENTENBESCHERMING

Bij een geschil tussen een consument en een ondernemer, bijvoorbeeld over een onbetaalde rekening bij de sportschool of de zorgverzekeraar, moet de rechter altijd beoordelen of de ondernemer vooraf voldoende en duidelijke informatie heeft gegeven over de overeenkomst. Deze zogenaamde ambtshalve toetsing is bewerkelijk en de (Europese) rechtspraak over consumentenrecht is nog volop in ontwikkeling. Daardoor kan het soms lang duren voordat bedrijven vorderingen kunnen innen en consumenten duidelijkheid krijgen over hun betalingsverplichtingen. Het risico bestaat dat schulden ontstaan en oplopen.

Team kanton van de rechtbank Amsterdam behandelt jaarlijks een paar duizend consumentenzaken waarin ambtshalve toetsing moet plaatsvinden. Dit komt voort uit Europese richtlijnen en jurisprudentie met als doel de handel eerlijk te maken en de consument te beschermen tegen oneerlijke afspraken in overeenkomsten zonder duidelijke uitleg. Sinds 1 mei 2023 toetsen de Amsterdamse kantonrechters alle consumentenzaken ambtshalve. Ambtshalve toetsing is nodig om rechts-onzekerheid voor de burger te voorkomen.

Procedures duren langer

Het gevolg van het ambtshalve toetsen is dat zaken veel arbeidsintensiever zijn. Waar vroeger alleen werd gekeken of een vordering niet ongegrond of onrechtmatig was, moeten rechters nu naar veel meer aspecten kijken: hoe de overeenkomst tot stand is gekomen, of de verkoper daarbij alle informatie heeft verstrekt, hoe die informatie is verstrekt en of de bepalingen waar de verkoper een beroep op doet of had kunnen doen eerlijk zijn.

Dit speelt ook in verstekzaken, waarbij de tegenpartij niet is komen opdagen bij de rechtszaak. Waar vroeger binnen veertien dagen een verstekvonnis werd uitgesproken, kunnen procedures nu plotseling maanden, en in het ergste geval jarenlang, duren. Dat komt onder andere doordat de vertaling van de Europese regels naar het Nederlands recht vaak niet eenvoudig is. Of doordat er soms eerst

vragen gesteld moeten worden aan de Hoge Raad of het Europese Hof van Justitie over de uitleg van een wet (prejudiciële vragen). De zaak gaat dan pas verder als dat antwoord er is.

Consequenties voor partijen

We beseffen dat de ambtshalve toetsing consequenties heeft voor de betrokken partijen. Zo moeten ondernemers lang moeten wachten totdat duidelijk wordt of en wanneer hun vorderingen worden betaald. Deurwaarders wachten lang op een vonnis in aangebrachte zaken en dat heeft mogelijk consequenties voor hun bedrijfsvoering. En consumenten lopen het risico op schulden of het oplopen daarvan als lang onduidelijk blijft of ze wel of geen betalingsverplichtingen hebben. Als bijvoorbeeld de schuld aan een zorgverzekeraar oploopt, ontstaat ook het risico van een extra schuldeiser, het CAK.

Soepeler werkproces

We proberen zaaksoorten te onderscheiden en daarin een lijn te bepalen, die dan voor die soort kan worden toegepast. Bij zaaksoorten kun je denken aan zaken over sportschoolabonnementen, kosten van zorgverzekeringen of telefoonabonnementen etc. Een projectmatige aanpak is slechts beperkt mogelijk in deze zaken, omdat de feitelijke gang van zaken in elk dossier steeds doorslaggevend is voor de beoordeling en de beslissing van de rechter.

Ook (gemachtigden van) eisers moeten natuurlijk op de hoogte zijn van de consumentenregels, maar ze passen deze in ieder geval nauwelijks toe. Er zijn nog steeds schuldeisers die oneerlijke bedingen gebruiken. Mogelijk uit onwetendheid of omdat de opgelegde sancties kennelijk niet afschrikkend genoeg zijn ten opzichte van het voordeel dat ze met oneerlijke bedingen bereiken.

Kan het ook anders?

In sommige Europese landen is de consumentenbescherming zo vormgegeven dat een andere instantie voorafgaand aan het sluiten van overeenkomsten de verkoopprocessen en/of de algemene voorwaarden van bedrijven beoordeelt. Ook dan moet de rechter nog ambtshalve toetsen, maar die toets kan beknopter zijn als de beoordeling van de instantie en de rechter op elkaar zijn afgestemd. In Nederland zou de Autoriteit Consument & Markt zo'n rol kunnen spelen.

Op dit moment is ambtshalve toetsing nog een vrij bewerkelijk proces. Het doel is verwezenlijking van een eerlijke bejegening van de consument en een eerlijkere (Europese) markt. Het zou helpend zijn als alle betrokken partijen (beleidsmakers, deurwaarders en rechtscolleges) er op deze manier naar kijken.

We roepen de wetgever op om de preventieve toets op algemene voorwaarden te beleggen bij een toezichthoudende organisatie, zoals de Autoriteit Consument & Markt. Daardoor kunnen de juristen zich meer bezighouden met de inhoudelijke beslissingen in consumentenzaken. Dit is in het belang van een eerlijke bejegening van de consument en een eerlijkere (Europese) markt.

5

LOKET-OVERSTIJGENDE GEMEENTELIJKE DIENST- VERLENING

We merken dat de geschillen tussen burgers en de gemeente vaak te maken hebben met ‘voor elke vraag een ander loket’ en het gebrek aan contact tussen die loketten. De burger, met vaak complexe(re) vragen, is daarvan de dupe.

Als mensen met een probleem aankloppen bij de gemeente, willen ze daarmee geholpen worden. Dat dit niet zo eenvoudig is als het lijkt, blijkt uit twee praktijkvoorbeelden.

Een (in)compleet beeld

Een vrouw is door de woningcorporatie ontruimd uit haar sociale huurwoning, omdat ze daar geen hoofdverblijf heeft. Deze zaak speelt bij de kantonrechter. Gelijktijdig is ook haar bijstandsuitkering ingetrokken. En omdat de vrouw niet zelfredzaam is, heeft de advocaat een aanvraag voor maatschappelijke opvang op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) gedaan. De procedures over de bijstand en de Wmo spelen bij de bestuursrechter. Verschillende afdelingen binnen de gemeente houden zich dus bezig met de problemen van de vrouw, maar ze hebben niet naar haar hele situatie gekeken en daardoor een incompleet beeld. Bovendien zijn er meerdere advocaten betrokken, die ook geen weet hebben van de andere procedures. Als alle betrokken afdelingen contact zouden hebben en daarmee een compleet beeld van de problematiek, was er veel eerder een oplossing bereikt voor deze vrouw.

Informatie (niet) delen

Een man doet een Wmo-aanvraag voor een “financiële tegemoetkoming verhuizen”, omdat hij de trap om naar zijn woning te komen niet meer op kan. De gemeente

wijst dit toe aan de hand van een medisch advies van sociaal-medisch adviesbureau Argonaut. In het advies staat dat de man op de begane grond moet wonen. De man vraagt vervolgens een urgentieverklaring aan op grond van de Huisvestingsverordening. Die wijst de gemeente af na een medisch advies van de GGD. Die vindt namelijk dat deze persoon niet op de begane grond hoeft te wonen.

In de stukken die de rechtbank van de gemeente krijgt voor de zitting over de urgentieaanvraag, zitten niet de stukken uit het Wmo-traject, en dus ook niet het advies van Argonaut. De rechtszaak gaat niet over het eerdere besluit van de gemeente over de Wmo-aanvraag. De rechter kijkt alleen naar het besluit waartegen de burger in beroep is gegaan, in dit geval de afwijzing van de urgentieaanvraag op grond van de Huisvestingsverordening. Op de zitting brengt de man wel de Wmo-aanvraag en het advies van Argonaut ter sprake. Dan blijkt dat de gemeenteambtenaar die de urgentieaanvraag heeft beoordeeld dit advies niet kent. Dat geldt ook voor de GGD die de urgentieaanvraag medisch heeft getoetst. Volgens de gemeente mogen de verschillende afdelingen (in dit geval de afdeling zorg en de afdeling wonen) op grond van de AVG elkaars gegevens niet inzien. Terwijl zowel Argonaut als de GGD gemeentelijke adviesorganen zijn. Voor een burger is dat niet te begrijpen. De rechtbank vindt dit ook niet wenselijk.

Wat de rechtbank kan doen

De rechtbank heeft een aantal mogelijkheden. Zoals opdragen dat de GGD ook het advies van Argonaut betreft bij het medisch advies. Of dat de gemeente zelf moet nagaan of er ook andere aanvragen van deze burger lopen. Als de gemeente vindt dat de AVG dit verhindert, kan de gemeente daarvoor actief toestemming vragen aan de burger. Tot slot kan de rechter de ambtenaren die betrokken zijn (geweest) bij de andere aanvraag, vragen om naar de zitting te komen om een toelichting te geven.

Feit is dat de rechter pas aan het einde van een langlopend proces in beeld komt. De burger heeft al een aanvraagprocedure doorlopen, gevolgd door een bezwaarprocedure. Daarna moet de burger ook wachten voordat het beroep op zitting is gepland. Dat is niet goed voor Amsterdammers met problemen.

We roepen de gemeente op om meer multidisciplinair te werken, zodat burgers beter en sneller geholpen kunnen worden. Bekijk bijvoorbeeld vooraf lopende of eerdere aanvragen en stem af tussen afdelingen. Of, laat één behandelaar de hele situatie overzien en de burger direct wijzen op de meest passende regeling én deze meteen in behandeling nemen.

